

Studieplan för forskarutbildningen i företagsekonomi

Licentiatexamen, 80 poäng och

Doktorsexamen, 160 poäng

Studieplanen är inrättad av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Umeå universitet och fastställd av institutionsstyrelsen vid institutionen för företagsekonomi 2005-02-18.

1. Syfte med utbildningen

Forskarutbildningen syftar till att utbilda kompetenta forskare med självständig och kritisk hållning. Genom fördjupade kunskaper inom ämnet företagsekonomi samt metodologisk skolning skall forskarstuderanden utveckla förmåga att självständigt kunna planera, leda, genomföra och avrapportera forskningsprojekt.

2. Behörighet för tillträde till forskarutbildningen

2.1 Allmän behörighet

Allmän behörighet att antas till forskarutbildningen har den som med godkänt resultat har genomgått en allmän, lokal eller individuell utbildningslinje inom grundläggande högskoleutbildning om minst 120 poäng. Allmän behörighet har även den som i annan ordning än nu sagts inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Om särskilda skäl föreligger, får samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden för en enskild studerande medge undantag från villkor för allmän behörighet.

2.2 Särskild behörighet

För särskild behörighet för tillträde till forskarutbildning i företagsekonomi krävs att den studerande skall ha genomgått grundutbildningen i företagsekonomi med godkänt resultat på kurser om sammanlagt 60 poäng, varav 20 poäng motsvarande C-nivån i ämnet, inkluderande uppsats. Kraven kan anses uppfyllda efter prövning av den som i annan ordning, inom eller utom landet, förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

3. Antagning och urval

Beslut om antagning av studerande till forskarutbildningen fattas av prefekt och forskarutbildningsansvarig i samråd med forskarkollegiet.

Studierande antas i den omfattning tillgängliga resurser medger. Avgörande kriterium för urval bland behöriga sökande är graden av förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen. God förmåga till muntlig och skriftlig språkbehandling är en förutsättning för att genomföra utbildningen. Antagning till forskarutbildningen i företagsekonomi kan ske löpande under året. Huvudentagningsdatum är dock den 20 augusti och 3 januari terminsvis.

Ansökan ställes till prefekten för företagsekonomi vid Handelshögskolan i Umeå, Umeå Universitet, SE – 901 87 Umeå.

Ansökningsformulär tillhandahålles av forskningssekreteraren vid [institutionens kansli](#).

Eller via: <http://www.fek.umu.se/svl/lwfou-se.pdf> alternativt

<http://www.fek.umu.se/svl/lwfou-se.doc>

4. Utbildningens uppläggning

4.1 Allmänt

Utbildningen för licentiatexamen kräver normalt 2 års heltidsstudier. Utbildningen för licentiatexamen omfattar totalt 80 poäng fördelade på en kursdel om 30 poäng och en uppsatsdel om 50 poäng. Utbildningen för doktorexamen kräver normalt 4 års heltidsstudier. Utbildningen för doktorexamen omfattar totalt 160 poäng fördelade på en kursdel om 60 poäng och en avhandlingsdel om 100 poäng. Forskarutbildningen kan genomgås i etapper, så att den studerande först avlägger licentiatexamen och därefter fullföljer utbildningen till doktorexamen i en andra etapp.

4.2 Kurser och andra moment

4.2.1 Licentiat- och doktorexamen

Kursdelen består av obligatoriska och valfria kurser. Det primära syftet med kurserna är att ge stöd för avhandlingsarbetet genom att ge teoretiska och metodologiska fundament. Idealet är att kurser och avhandlingsarbete löper parallellt, dvs att kurser inhämtas när avhandlingsarbetet kräver viss kunskap. Den studerande rekommenderas att inledningsvis genomgå ämneskurser på masterprogrammet i företagsekonomi för att fördjupa sina kunskaper och för att orientera sig i den teoribildning som finns. De inledande kurserna i metodologi och metodik bör läsas relativt tidigt. Fördjupningskurser skall öka den studerandes ämneskunskaper inom det område som valts för avhandlingsarbetet. Breddningskurser kan läsas inom ämnen som ligger utanför den studerandes avhandlingsämne. Uppläggnings av kurserna bestäms av examinator i samråd med den studerande och handledare. Externa kurser som ges av andra institutioner eller universitet kan tillgodoräknas. Externa kurser måste väljas i samråd med handledarna.

4.2.2 Licentiatexamen

Obligatoriska kurser

Ämnesstudier i företagsekonomisk teoribildning	10 p
Studier i företagsekonomisk metodologi och metodik	10 p
Forskningsdesign	5 p
Kvantitativa eller kvalitativa metoder	5 p

Valfria kurser inom eller utanför ämnet

10 p

- Text vidare ämnesstudier
- Metodkurs, fördjupning
- Idéhistoria
- Vetenskapsteori

4.2.3 Doktorsexamen

Obligatoriska kurser

Ämnesstudier i företagsekonomisk teoribildning	20 p
Studier i företagsekonomisk metodologi och metodik	20 p
Forskningsdesign (5 + 5)	10 p
Kvantitativa metoder	5 p
Kvalitativa metoder	5 p

Valfria kurser inom eller utanför ämnet

20 p

- Text vidare ämnesstudier
- Metodkurs, fördjupning
- Idéhistoria
- Vetenskapsteori

4.2.3 Kursbeskrivningar

Ämnesstudier

Syftet med detta kursblock är att bibringa den studerande djupare kunskaper inom ämnet företagsekonomi i allmänhet och inom avhandlingsområdet i synnerhet. Under vissa förutsättningar, som överenskommit med examinator i samband med antagning till forskarutbildning, kan ytterligare kurser ur fördjupningsalternativ eller masterprogram på 60- och 80-poängsnivå tillgodoräknas, dock högst 10 poäng sammanlagt. Ämnesstudierna bör innehålla en kurs av fördjupande och reflekterande karaktär, dvs där den studerande enskilt eller i grupp görs förtrogen med ett vidare forskningsfält, dvs företagsekonomi som studieområde (med fördjupningar inom Accounting and Finance, Entrepreneurship, Management och Marketing) med dess angränsande discipliner. En stor del av ämnesstudierna bör ägnas åt teoretiska studier av relevans för den studerandes avhandlingsområde. Uppläggningsen av ämnesstudierna ska leda fram till en god allmänbildning inom det företagsekonomiska teorifältet och till en god grund för avhandlingsskrivandet.

Studier i företagsekonomisk metodologi och metodik

Metodologi - forskningsdesign

Kursens mål är att ge en bred orientering om alternativa forskningsmetoder, underliggande vetenskapsteoretiska resonemang, metodvalskriterier, tillämpningar av olika metoder, i avsikt att stödja den forskarstuderandes egna teoretiska och empiriska arbete.

Metodik

Dessa kurser syftar till att göra den studerande förtrogen med praktiska tillvägagångssätt inom företagsekonomisk forskning. Den grundläggande kursen består av 5 poäng kvalitativa och 5 poäng kvantitativa metoder. Kursen syftar också till att bibringa den studerande förmåga att kritiskt utvärdera olika metoder. Det rekommenderas att denna kurs inläses i nära anslutning till avhandlingsarbetet. Den studerande kan sedan välja att fördjupa sig i antingen kvalitativ metodik eller kvantitativ metodik.

Valfria kurser inom eller utanför ämnet

Huvudsyftet med dessa kurser är att ge den studerande möjlighet att vidga kursinnehållet. Valfria kurser skall kunna tillfredsställa forskningsområden, särskilda metodkunskaper, bakgrundskunskaper etc.

4.3 Uppsats för licentiatexamen

För att uppnå en licentiatexamen skall den studerande författa en vetenskaplig uppsats omfattande 50 poäng. Licentiatarbetet skall visa att den studerande kan redogöra för metodik

och resultat på ett logiskt och vetenskapligt sätt. Kravet på självständighet utesluter inte att licentiatarbetet kan ingå i ett större forskningsprojekt. Uppsatsen skall försvaras vid ett offentligt seminarium. Fakultetsnämnden utser opponent för seminariebehandlingen. Uppsatsen kan antingen utformas som ett sammanhängande vetenskapligt arbete, dvs en monografi, eller som en samling vetenskapliga artiklar som publicerats, eller bedöms som publiceringsbara, i vetenskapliga tidskrifter.

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen skall den studerande författa en vetenskaplig avhandling motsvarande 100 poäng. Avhandlingen skall baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda ämnesområdet. Kravet på självständighet utesluter inte att avhandlingsarbetet kan ingå i ett större forskningsprojekt. Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation i den ordning, som föreskrivs i högskoleförordningen. Fakultetsnämnden utser opponent och betygsnämnd. En vetenskaplig avhandling, som har författats av två eller flera personer gemensamt, får godkännas som doktorsavhandling om författarnas insatser kan särskiljas. För samförfattad avhandling gäller särskilda regler vid disputationen. Avhandlingen kan antingen utformas som ett sammanhängande vetenskapligt arbete (monografiavhandling) eller som en samling av arbeten, som den studerande publicerat i vetenskapliga tidskrifter eller samlingsverk.

4.5 Vetenskapligt seminarium

Syftet med deltagande i det vetenskapliga seminariet är att den studerande skall bibringas förmåga att delta i den vetenskapliga debatten inom ämnet samt förmåga att diskutera sitt arbete i ett vetenskapligt forum.

4.6 Licentiat- eller avhandlingsplan

Licentiat- eller avhandlingsplan ska framläggas på ett obligatoriskt seminarium vanligtvis i samband med de årliga doktoranddagarna. Den framlagda planen bedöms som godkänd eller underkänd av forskarkollegiet. Dessa licentiat- eller avhandlingsplaner konkretiseras därefter i individuella studieplaner som följs upp terminsvis vid de regelbundna handledningstillfällena.

4.7 Slutseminarium

Slutseminarium, motsvarande en "intern disputation" skall hållas när avhandlingsarbetet bedömts som nära nog fullbordat.

5. Undervisning

Undervisningen ges i form av individuell handledning, kurser samt seminarier. Schemalagd undervisning i form av interna och externa kurser ges enligt en för varje år fastställd plan, utformad efter behov och resurser. Vid de allmänna och obligatoriska seminarierna

presenterar och diskuterar institutionens forskare, forskarstuderande och inbjudna deltagare forskningsarbeten och aktuella frågor inom ämnesområdet.

6.Handledning

Vid utbildningens början utser institutionen i samråd med den studerande två handledare för den studerande. Ämne för avhandlingen väljs i samråd med examinator och handledare. Handledarna bistår med råd och anvisningar vid studiernas planering under utbildningstiden samt tillser i samråd med den studerande att studierna fortlöper enligt de individuella studieplanerna. En heltidsstuderande har rätt till handledning under två år (licentiatexamen). eller fyra år (doktorsexamen). Deltidsstuderande har rätt till handledning i motsvarande omfattning.

7. Kunskapsprov

Kurser och litteratur examineras genom muntligt eller skriftligt prov, genom muntlig föredragning inför forskarseminariet eller genom rapporter som föreläggs seminariet. Val av examinationsform beslutas av examinator. Varje sådant kunskapsprov poängsätts och bedöms av examinator med betyget godkänd eller icke godkänd. För godkänd examen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i utbildningen, godkänd aktivitet i seminariet samt godkänd vetenskaplig avhandling/upsats. Doktorsavhandling och licentiatupsats skall försvaras vid offentlig disputation respektive vid ett seminarium, varvid opponent utses av fakultetsnämnden. Avhandling/upsats bedöms med betygen godkänd eller underkänd. Betyg på doktorsavhandling bestäms av betygsnämnd. Betyg på licentiatupsats bestäms av examinator i samråd med opponenten. Studerande, som vid annat universitet godkänts i kunskapsprov som ingår i forskarutbildning, kan efter prövning få tillgodoräkna sig detta.

8. Inaktivering

Antagen doktorand har rätt att behålla tilldelad studieplats under förutsättning att han eller hon fortlöpande bedriver aktiva studier. Om aktiva studier inte längre bedrivs, inaktiveras den forskarstuderande i studeranderegistret (LADOK). Önskar den studerande därefter återuppta sina forskarstudier igen krävs förnyad ansökan. Antagning sker i mån av plats.

9. Övriga anvisningar

I övrigt hänvisas den studerande dels till bestämmelserna i högskolelagen och förordningen, beträffande licentiatexamen till UHÄ.s föreskrifter, kompletterade med samhällsvetenskapliga fakultetens anvisningar 1984-12-10, dels till anvisningar som utarbetats vid institutionen.